
Školy splynou, to je jisté. Avšak přínos tak jistý není

Školy splynou, to je jisté. Avšak přínos tak jistý není

23.1.2012 Mladá fronta DNES Strana 3 Kraj Moravskoslezský, autor: Žaneta Motlová

V pátek to začalo. Na prvních schůzkách zazněly první nápady, jak sloučit Vysokou školu báňskou s Ostravskou univerzitou. Obří škola bude třetí největší v zemi. Stane se výzkumnou univerzitou? Roli hraje i hodnocení vědy a výzkumu.

V roce 2009 byla Vysoká škola báňská podle hodnocení vědy a výzkumu mezi českými univerzitami jedenáctá. O rok později desátá a loni devátá. „Kdybychom se spojili s Ostravskou univerzitou, posuneme se na sedmé místo. A dynamika našeho růstu je vysoká, můžeme se dostat i výš,“ říká rektor Vysoké školy báňské Ivo Vondrák.

Vysoké školy teď mají velký důvod sledovat, jak na tom v žebříčku univerzit jsou. Ministerstvo školství připravuje nový zákon. Ten je rozdělí do dvou kategorií. Takzvané výzkumné vysoké školy s nadstandardní finanční podporou vědy a doktorskými studijními programy, a ty ostatní, jen s bakalářskými a magisterskými studijními programy.

„Kolik výzkumných univerzit v republice bude, zatím není jasné. Vše je ve fázi příprav,“ uvádí mluvčí ministerstva školství Kateřina Savičová. Může jich být pět, ale i jedenáct. „Hodnocení vědy a výzkumu na vysokých školách ve výběru určité bude hrát roli. Je to hodnocení jejich kvality,“ dodává mluvčí.

Statut výzkumné univerzity není jistý

Právě proto se dvě ostravské univerzity rozhodly spojit. Vznikne tak třetí největší univerzita v Česku. Její vyjednávací pozice bude silnější, společně lépe dosáhnou na evropské dotace potřebné pro další rozvoj. „Součet bodů v hodnocení úrovně vědy a výzkumu stoprocentně hraje roli. Zda na statut výzkumné univerzity po sloučení dosáhneme, nám však nikdo předem nezagarantuje,“ komentuje rektor Vondrák. Dodává, že výzkumnou univerzitu by region měl mít.

Sám se před dvěma měsíci stal členem Rady pro vědu, výzkum a inovace. V hodnocení vědeckých aktivit univerzit vidí velké rezervy. „Kritéria hodnocení byla tvrdě kritizována i nezávislým zahraničním auditem. Není mezi nimi objektivní ukazatel pro veškerou činnost univerzit. Chybí například spolupráce s průmyslovými podniky, ve které má naše škola velmi dobré výsledky, a přesto jsme takto bití. V budoucnu by se mělo hodnocení vědy změnit, ale sám audit varoval před radikálními změnami,“ popisuje Vondrák.

Oběma ostravským univerzitám věří. „Obě za poslední roky zaznamenaly obrovský růst ve vědě a výzkumu. Například Vysoká škola báňská má za rok 2010 35 tisíc bodů, za loňský rok už 51 tisíc. Díky této dynamice růstu budeme mít letos dvakrát víc peněz na vědu a výzkum.“

Doplňuje, že zatímco se dříve školy v regionu soustředily více na vzdělávání, teď už má spousta lidí na školách ruce volné jen na výzkum.

Věda a výzkum univerzit v kraji a v republice

Rada vlády pro výzkum, vývoj a inovace od roku 2004 hodnotí kvalitu výzkumu vědeckých institucí včetně vysokých škol. Hodnocení vychází z řady kritérií - například počtu článků a odborných pojednání v uznávaných vědeckých periodících, počtu podaných patentů či vydaných odborných publikací.

Podle toho, kolik bodů instituce dostane, tolik peněz na vědu jí připadne ze státních peněz. Bodové ohodnocení se promítá také při podávání některých žádostí o peníze z evropských operačních programů. Instituce s nízkým počtem bodů tedy nemá šanci dostat se k takovým penězům jako instituce s dobrým hodnocením.

Univerzity v Moravskoslezském kraji mají ve srovnání s jinými vysokými školami slabé hodnocení, podle Rady pro výzkum, vývoj a inovace je kvalita vědy v kraji i několikanásobně horší než jinde.

V roce 2010 dostala Ostravská univerzita 18 683 bodů, Slezská univerzita 11 649 bodů a Vysoká škola báňská 35 287 bodů. Ale například Jihočeská univerzita, která stejně jako Slezská či Ostravská patří mezi nově vzniklé v roce 1991, 55 586 bodů, Univerzita Palackého v Olomouci 101 708 bodů, Vysoké učení technické v Brně 115 882 bodů a Karlova univerzita dokonce 487 227 bodů. Hodnocení za loňský rok Rada zatím nezveřejnila.